

58

brüksel mektubu
FİNANS DÜNYASI HAZİRAN 2010**Dr. Bahadır Kaleağası**TÜSİAD Uluslararası Koordinatörü
e-posta: kaleagasi@tusiad.org

N'olacak bu Avrupa Birliği işi?

21. yüzyıl demokrasilerinde ulusal çıkar artık insan odaklı bir kavram. İç ve dış politikalarımızın odağında "insan" olmalı. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çok daha iyi demokrasi, güvenlik, eğitim, sağlık ve küresel rekabet gücü koşullarında yaşamaları hedefi olmalı. AB süreci de ancak bu çerçevede tartışınca bir anlam ifade ediyor. Beş yıl sonra hala aynı sorular ve yanıtlarla bocalayan bir toplum olmak hazin olur.

Gençlerden oluşan bir araştırma takımı, yine gençlere soruyor:

Sizce Avrupa nedir?

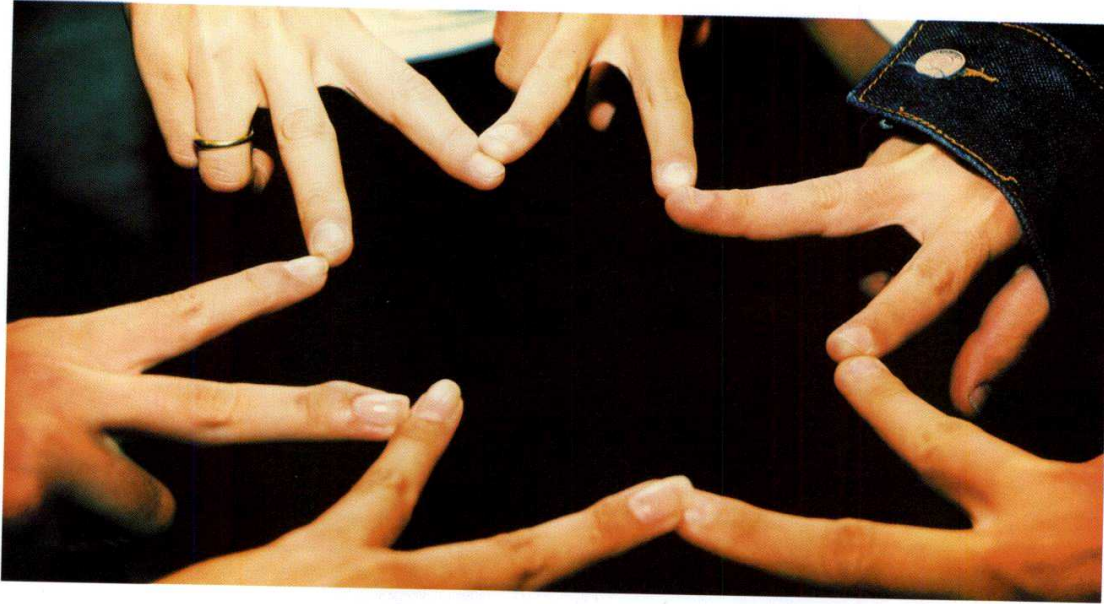
- Batı'nın merkezi
- İlim yuvası
- Daha iyi bir gelecek
- Zenginlerin egoist kulübü
- Batı'nın bize bir tuzağı
- Hristiyanların yaşadığı bölge
- Haçlı ittifakı
- Yaşlı bir çınar
- Sanat ve kültür başkenti
- Sömürgeci odağı
- Amerikan emperyalizmi
- Irak'ı işgal eden karanlık güç
- Özgürlüklerin başkenti
- İslam'ın yayılması gereken ülkeler
- İş kapısıdır
- Bir kıtadır sadece
- Uzak, çok uzak bir hayal

AB Nedir?

- Medeniyet beşiği
- Dünyayı sömürmek için güçlülerin birliği
- İlim var, ahlak yok
- Bölücülerin yuvası
- Vatikan'ın maşası
- Türkiye için bir fırsat
- Refah toplumu
- Paranın konduğu yer
- Ülkeler arasında çıkar birliği
- Ülkeler arasında demokrasi ve ekonomi düzeni
- Doğuyu adamdan saymayanların ülkesi

Türkiye-AB ilişkileri hakkında ne biliyorsunuz?

- Almak istemiyorlar, fakat vazgeçmiyorlar da
- Kokoreç yasağı
- Acele etmeyelim
- Dinimizi deşiş-

tirmemizi istiyorlar • Koşulları bizi bozar • Çok taviz istiyorlar • Sevr tuzağı • AB'nin uşağı olduk • Bizi anlamıyorlar. • Biz AB'yi anlamıyoruz • Girecekmiş gibi yapıp kalkınalım, sonra vazgeçeriz • Bizi almazlar. • Alırlarsa batarlar • Mecburlar, alacaklar • Keşke alsalar fakat kalleşler, almazlar. • Türkiye bu kafayla giderse haklılar almazlar • Türkiye'nin kendine hayrı ne ki, AB istesin bizi? • 2020'de üyeyiz • Van minüts!

AB ile ilgili başka düşünceleriniz?

• Kendi tarihimize sarılalım • Arap birliğine girelim • Türk birliği daha iyi • Yeni Osmanlı • İmini alalım, kültürü kalsın • Biz adam olmayız, AB'ye ihtiyaç var • Ben Avrupalıyım, onlar ne derse desin • AB batacak • AB'yi sevmiyorum • AB'ye özeniyorum • Filistin'de Müslümanları öldürüyorlar • ABD'nin kuklası • Amerika'ya karşı kurulmuş bir örgüt • Yaşam koşulları çok yüksek • İnsanı insandan sayıyorlar • Politikacıları doğa dışı kişiler, havalara girmiyorlar

Gelecekle ilgili planlarınızda yurt dışında yaşamak var mı?

• Var (ezici çoğunluğun yanıtı)

Neden?

• Daha iyi eğitim • Daha iyi iş • Daha iyi yaşam • Daha çok özgürlük
Tüm bu sorular, yanıtlar; kaygılar, evhamlar, abartılar, eziklikliler, bilgisizlikler, çelişkiler, öfkeler, arayışlar, sağduyular, korkular ve de umutlar... Bunların hepsi bir kitabın çıkış noktası:

<N'olacak Bu AB İşi? Gençler Soruyor, Bahadır Kaleağası Yanıtıyor> (Boyut, 2010)

Bu bir ortak çalışma. Sosyolog ve yazar Sevgi Özkan'ın önerisi ve yönetiminde Yöret Vakfı çatısında gelişti. Yöret yüksek öğrenimde rehberlik odaklı bir sivil toplum kuruluşu. Yöret Gençleri grubu lise

son sınıflar, üniversiteler ve meslek okullarından 250 gençle konuştular, sorularına yanıtları topladılar. Bunlardan yola çıkarak farklı zamanlarda günler süren bir sohbet sonucunda kitabı oluşturduk. Karikatür sanatçısı ve etkili Türkiye gözlemcisi Latif Demirci de çalışmalara katıldı, çizgilerine yansıttı. Press Bey ve Güllü Hanım da yorumları ile renk kattılar böylece..

Bu çalışma çok şey öğretti bize. Türkiye'nin son on, yirmi, otuz yılda çok daha iyi yönetilmemiş olmasının bedelini başka bir yanı ile gördük. Eğitim sisteminin bilgiye ulaşmayı, sorgulamayı ve kullanmayı öğretemeyen özelliği somutlaştı araştırma sonuçlarını incelerken. Yaratıcılık ve akılcılık odaklı olmayan bir toplumsal kültürün, ülkenin gençlerini nasıl evhamlara ve umutsuzluklara itebildiğini daha iyi anladık. Esas sorun AB ile ilişkilerimiz değil. AB konusu bir vesile oldu sadece. Ülkemizin en önemli sorununun çağdaş bir eğitim reformu. Bu bir demokrasi, ekonomi ve sosyal kalkınma sorunu.

Artı ve eksileri ile AB

Aralıklarla günler süren sohbet yöntem üzerine görüş alışverişi ile

60

brüksel mektubu
FINANS DÜNYASI HAZİRAN 2010

girdik. Artıları ve eksileriyle tartışmalıydık, üç "d" den uzak durarak: dezenformasyon, dogmalar ve demagoji. Ayrıca AB konusu kendi başına bir alan değil. Ekonomiden, teknolojiye, çevreden, tarıma her alanda bir AB boyutu olabilmekte. Çoğu AB konusu toplumun yaşam kalitesi ile ilgili.

Diğer bir sorun, kendini "AB'cilik veya AB karşıtlığı" gibi anlamı zayıf bir tartışmanın içinde bulmak. AB'yi sihirli değnek gibi görmek, mucize gibi görmek veya musibet, felaket gibi görmek. Ya "yaşasın AB", ya da "kahrolsun AB". Her iki yaklaşım da tutarsız.

Yanı başımızda küresel ortamda bir işbirliği odağı var: Avrupa Birliği. Politikaları, mevzuatı ve standartları çok etkili. Bizim için de bir ulusal çıkar alanı oluşturuyorlar. Ortak politika süreci demek, ortak değerler ve ortak çıkarlar demek. Demokrasi, küresel ısınma, ABD ile ilişkiler, uluslararası ticaret, ürünlerin standardı, kamu sağlığı,

gıda güvenliği, yeni teknolojiler ve ulaştırma altyapıları gibi birçok farklı alanı kapsayan politikalar söz konusu. AB üyesi olmak, bu politikaların karar alma sistemine dâhil olmak demek. AB üyesi olmasak bile, bu politikaların etkileri altında kalıyoruz. Ulusal egemenliğimiz için sakıncalı bir durum. AB konusunda önemli olan toplumsal kalkınmamızdır. Bu da ulusal çıkarımızdır. Gerçeklere, somut verilere dayalı değerlendirmeler yapabilmeliyiz, hamaset değil.

Türkiye'nin ulusal çıkarları

Tabii ki ilişkilerde sorunlar olacak. Her ülke birbirine eleştiriler getirir, anlaşmazlıklar olur. Zamanlamalar, öncelikler uymaz, hatalar yapılır. Bu tür sorunlarla, stratejik yönelimleri ve ulusal çıkarları karıştırmamak gerekiyor. Her soruyu tabusuz konuşalım. Ayrıca unutmayalım ki, Türkiye gibi, AB de sürekli değişim halinde.

Türkiye'nin ulusal çıkarlarını dünya ve Avrupa'daki değişimi de değerlendirerek hesaplamalıyız.

21. yüzyıl demokrasilerinde ulusal çıkar artık insan odaklı bir kavram. İç ve dış politikalarımızın odağında "insan" olmalı. Çocuklar, gençler, yetişkinler, emekliler olmalı. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının çok daha iyi demokrası, güvenlik, eğitim, sağlık ve küresel rekabet gücü koşullarında yaşamaları hedefi olmalı. AB süreci de ancak bu çerçevede tartışınca bir anlam ifade ediyor. Beş yıl sonra hala aynı sorular ve yanıtlarla bocalayan bir toplum olmak hazin olur.

İşte bu kitap, konuyu okuyucularla tartışmaya devam etmek için bir araç olarak tasarlandı. Bir toplumsal sorumluluk projesi aynı zamanda. Telif gelirleri Yöret Vakfı'nın eğitim çalışmalarına ait. Daha çok kişiye ulaşmak için sizin ilginiz, desteğiniz ve girişimleriniz çok önemli.